

DECIZIE

11 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Tatiana Vieru

Judecătorii: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Muncescu Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Muncescu Liuba împotriva lui Muncescu Ion cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie,

c o n s t a t ă:

La 13 februarie 2009, Muncescu Liuba a depus cerere de chemare împotriva lui Muncescu Ion cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

În motivarea acțiunii a indicat, că la 04 februarie 2008, din vina pârâtului, a fost desfăcută căsătoria încheiată între dânsa și Muncescu Ion la 25 septembrie 1998. Menționează că pe parcursul căsniciei în comun au construit o casă de locuit, situată în comuna Budești, str. Crizantemelor nr.1, pe terenul, care i-a fost repartizat ca fiind o familie nou formată.

Sușține că ulterior, împreună cu pârâtul Muncescu Ion, au plecat la muncă în Federația Rusă, unde au obținut venituri pentru construirea casei de locuit, precum și bunuri pentru amenajarea acesteia.

Remarcă că pe calea amiabilă nu a fost posibil de a fi partajate bunurile mobile și imobile, ce constituie proprietatea comună în devălmășie, fapt care a determinat-o înaintarea prezentei acțiuni în instanță de judecată.

Solicită partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie acumulate în timpul căsătoriei, atribuindu-i în proprietatea sa - ½ cotă-parte din casa de locuit și terenul aferent acesteia, situate pe str. Crizantemelor 1, comuna Budești mun. Chișinău și bunuri mobile: o masă pentru calculator, televizor „Samsung” – 2 buc.,

un televizor „Sony”, un frigider „Stinol”, un aragaz „Indezit”, un cuptor de microunde, un aspirator „LG”, mobilă de bucătărie, mobilă pentru dormitor, covrolin, mobilă pentru baie, robot de bucătărie, mixer, scaune – 3 buc., plasă pentru gard, uși – 5 buc. Iar pârâtului Muncescu Ion atribuind: ½ cotă-parte din casa de locuit și terenul aferent acesteia, situate pe str. Crizantemelor 1, comuna Budești mun. Chișinău și bunuri mobile: televizor „Samsung”, centrul muzical „Pionier”, scaune – 3 buc., plasă pentru gard, diferite instrumente în sumă de 1000 dolari SUA, uși – 4 buc., butoi de vin, cărămidă – 800 buc.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 09 iunie 2009, a fost partajat imobilul proprietate comună în devălmășie a soților, fiind recunoscut după Muncescu Liuba și Muncescu Ion dreptul de proprietate la câte ½ cotă-parte ideală pentru fiecare, din casa de locuit situată pe str. Crizantemelor 1, com. Budești, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 martie 2010, a fost corectată omisiunea strecurată în hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 09 iunie 2009 prin completarea în dispozitivul hotărârii după sintagma „Se împarte imobilul proprietate comună în devălmășie a soților, recunoscând după Muncescu Liuba și Muncescu Ion dreptul de proprietate la câte ½ cotă-parte ideală pentru fiecare, din casa de locuit situată pe str. Crizantemelor 1, com. Budești, mun. Chișinău” cu cuvintele „și terenul aferent casei de locuit”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2012, a fost admis apelul declarat de Muncescu Ion, casată integral hotărârea primei instanțe din 09 iunie 2009 și încheierea primei instanțe din 23 mai 2010 cu restituirea pricinii spre rejudecare în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei, Muncescu Liuba a depus cerere cu privire la modificarea cerințelor, solicitând partajarea în natură, în cote-părți egale, terenul cu suprafața de 0, 1038 ha numărul cadastral 3120204.283 și casa de locuit individuală numărul cadastral 3120204.283.01, situate în mun. Chișinău, comuna Budești, str. Crizantemelor 1.

Ulterior, Liuba Muncescu, reprezentată de avocatul Angela Colțov, a mai depus cerere cu privire la modificarea pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat recunoașterea după dânsa dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din materialele de construcție, ce constituie construcția de bază cu suprafața primului etaj de 79,2 m.p., inclusiv antreu - 2,8 m.p., camera de zi - 32,0 m.p., bucătărie sufragerie - 29,8 m.p., bloc sanitar - 5,7 m.p., locativă - 8,9 m.p. și etajul doi de 56,6 m.p., inclusiv, coridor - 9,4 m.p., locativă - 29,3 m.p., locativă - 17,9 m.p., garaj de 45,1 m.p., nedate în exploatare, amplasate pe terenul cu nr. cadastral 3120204283 pe str. Crizantemelor 1, comuna Budești, mun. Chișinău și dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,1038 ha înregistrat cu numărul cadastral 3120204283 în com. Budești, str. Crizantemelor 1,

mun. Chișinău, cât și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei cheltuielilor de judecată suportate pe toată perioada procesului.

În cadrul examinării cauzei, Liuba Muncescu, reprezentată de avocatul Angela Colțov a depus și o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Muncescu Ion în beneficiul Liubei Muncescu, compensație pentru cheltuielile de judecată în sumă de 4100,88 lei, inclusiv, 500 lei suma taxei de stat la depunerea acțiunii în judecată, 754,88 lei suma achitată pentru serviciile poștale pentru remiterea în adresa Primăriei comunei Budești a cererii și 3005 lei suma achitată pentru efectuarea expertizei în construcție.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 14 iulie 2015, acțiunea a fost admisă integral și dispusă partajarea bunurilor în proprietate comună în devălmășie prin recunoașterea după Muncescu Liuba dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din materialele de construcție ce constituie construcția de bază cu suprafața primului etaj de 79,2 m.p., etajului doi de 56,6 m.p., garaj de 45,1 m.p. nedate în exploatare și dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din terenul de construcții cu numărul cadastral 3120204283 din mun. Chișinău, com. Budești, satul Budești, str. Crizantemelor 1. Totodată, s-a încasat de la Muncescu Ion în beneficiul Liubei Muncescu suma de 4100,88 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Muncescu Ion și s-a acordat apelantului termen până la 04 noiembrie 2015, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 300 lei și a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2016, apelantului Muncescu Ion, i-a fost acordat un termen suplimentar până la 29 ianuarie 2016, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea și anexarea dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 300 lei și explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Muncescu Ion, pe motivul neconformării apelantului indicațiilor instanței în termenul stabilit.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016, a fost admis recursul declarat de avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion, casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015, încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2016 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, cu restituirea pricinii spre rejudecare la etapa de primire a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Muncescu Ion cu acordarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată, i s-a explicat că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în încheiere, anume prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 375 lei, cererea de apel v-a fi restituită.

Invocând ilegalitatea încheierii instanței de apel, la data de 02 noiembrie 2016 avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016 cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, anterior la examinarea cauzei în ordine de apel apelantul a achitat taxa de stat în sumă de 112,50 lei. Intimata a indicat cheltuieli de 500 de lei însă nu a prezentat bon de plată. Menționează că, în cazul în care a achitat 112,50 lei, taxa de stat urmează a fi mai mică de 375 lei, astfel, la rejudecare apelantul v-a avea posibilitatea de a formula obiecții pentru soluționarea corectă a pricinii.

Examinând recursul declarat de avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică următoarele.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la data de 10 octombrie 2016 (f.d.244-246), iar recursul a fost depus la data de 02 noiembrie 2016 (f.d.248). Însă, scrisoarea de însoțire prin care s-a expediat copia încheierii din 10 octombrie 2016, nu este datată. Astfel, este imposibil de a stabili data începerii curgerii termenului de procedură.

Prin prisma prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră necesar de a admite recursul declarat de avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum urmează din actele cauzei avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion a contestat cu apel hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 24 iulie 2015, fără a achita taxa de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen lui Muncescu Ion pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 375 lei până la data de 15 noiembrie 2016. Totodată i s-a explicat apelantului că în cazul în care nu v-a înlătura neajunsurile, cererea de apel v-a fi restituită.

Din conținutul încheierii contestate cu recurs rezultă că instanța de apel a impus apelantul Muncescu Ion de a achita taxa de stat în mărime de 375 lei, indicând că această sumă reprezintă 75% din taxa de stat care a fost achitată la depunerea cererii de chemare în judecată de către Muncescu Liuba.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că concluzia instanței de apel privind dispunerea încasării taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 375 lei, este una incorectă.

În speța în cauză se constată că, prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, s-a dispus partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie prin recunoașterea după Muncescu Liuba dreptul de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din materialele de construcție ce constituie construcția de bază cu suprafața primului etaj de 79,2 m², etajului doi de 56,6 m², garaj de 45,1 m² nedate în exploatare și a dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din terenul de construcții cu numărul cadastral 3120204283 din mun. Chișinău, com. Budești, str. Crizantemelor 1.

S-a dispus încasarea din contul lui Muncescu Ion în beneficiul Liubei Muncescu a sumei de 4 100,88 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, însă nu s-a precizat din ce sunt compuse aceste cheltuieli.

Or, la depunerea cererii de chemare în judecată, reieșind din prevederile art. 166 alin. (2) lit. g) din Codul de procedură civilă, în cererea de chemare în judecată se indică valoarea acțiunii dacă aceasta poate fi evaluată.

Această normă impune indicarea valorii acțiunii în cazul în care poate fi evaluată, avându-se în vedere acțiunile patrimoniale și orice alte cereri care ar putea fi evaluate pecuniar în scopul determinării corecte a taxei de stat.

Prin urmare, conform art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Potrivit art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de

apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se achită 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice, iar pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa **ce urmează a fi plătită** la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Reieșind din normele de drept citate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, contrar normelor de drept citate, în cadrul soluționării întrebării cu privire la taxa de stat instanța de apel nu a verificat corectitudinea încasării de către prima instanță a taxei de stat, în scopul de a fi posibilă calcularea corectă a taxei de stat pentru examinarea cererii de apel.

Or, conform certificatului oficiului Teritorial Cadastral Chișinău nr. 0100/09/35540 din 03 iunie 2009, valoarea terenului pentru construcții amplasat pe str. Crizantemelor nr. 1, din comuna Budești este de 879 lei (f.d.38).

La examinarea cauzei în primă instanță, prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 18 decembrie 2013, s-a dispus efectuarea expertizei, fiind puse spre soluționare următoarele întrebări: 1) determinarea variantelor optime de partajare în natură a lotului de teren și a casei de locuit; 2) care este suma eventualei compensații bănești; 3) care este prețul de piață a lotului de teren cu nr. cadastral 3120204283 și a casei de locuit cu nr. cadastral 3120204283.01, situate în mun. Chișinău, com. Budești, str. Crizantemelor 1.

Însă, conform procesului-verbal privind imposibilitatea întocmirii raportului de expertiză judiciară din 16 ianuarie 2014, experții judiciari au indicat că la moment sunt în imposibilitate de a răspunde la întrebările înaintate din motivul insuficienței materialelor prezentate și anume a unui Extras din Registrul bunurilor imobile în care să fie indicată suprafața casei de locuit.

Instanța de recurs menționează că în situația în care cererea de chemare în judecată conține mai multe pretenții de sine stătătoare cu caracter patrimonial, taxa de stat se v-a calcula conform valorii fiecărei pretenții aparte (art. 87 alin. (1) lit. k) din Codul de procedură civilă).

În cadrul judecării recursului și apelului, instanța superioară trebuie să verifice din oficiu corectitudinea încasării de către instanțele ierarhic inferioare a taxei de stat. În cazul constatării încasării incorecte a acesteia, instanțele superioare vor restitui pricinile în instanțele a căror hotărâri se contestă pentru emiterea unei hotărâri suplimentare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion, a casa încheierea instanței de apel din 10 octombrie 2016, cu restituirea pricinii în instanța de apel la faza de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Constantin Brînză în interesele lui Muncescu Ion.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Muncescu Liuba împotriva lui Muncescu Ion cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, cu restituirea pricinii în instanța de apel la faza de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu